

Nr 128.

Godkänd av första kammaren den 2 maj 1919.

Godkänd av andra kammaren den 2 maj 1919.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckta motioner rörande utredning om åstadkommande av samverkan mellan stat och kommun för övertagande helt eller delvis av föräldrar nu åliggande skyldighet att för sina barn i folk- och småskolan bekosta erforderlig skolmateriel.

(Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 6.)

(Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtanden nr 1 och 6.)

Till Konungen.

Uti inom riksdagen väckta motioner har framhållits behovet av att en utredning verkställdes om på vilket sätt och efter vilka grunder en samverkan mellan stat och kommun måtte kunna åstadkommas för övertagande helt eller delvis av föräldrar nu åliggande skyldighet att för sina barn i folk- och småskolan bekosta erforderlig skolmateriel.

Uti ifrågavarande ämne har yttrande i vederbörlig ordning inhämtats från skolöverstyrelsen.

Förevarande fråga har förut varit föremål för riksdagens prövning på grund av vid 1917 och 1918 års riksdagar väckta motioner i ämnet.

År 1917 verkställde riksdagens vederbörande utskott en beräkning över föräldrarnas utgifter för skolmateriel till ett barn under hela skoltiden och kom därvid till ungefär följande belopp i en folkskola litt. E, den skoltyp, som på landsbygden vore den vanligaste: läseböcker (i småskolan) kronor 2:50, läroböcker kronor 6:50, förbrukningsmateriel kronor 12 eller tillsammans omkring 21 kronor. Dessa belopp hade beräknats under förutsättning, att skoldistriktet tillhandahölle läseböcker i den egentliga folkskolan, att böckerna så noga vårdades, att en bok av varje slag kunde användas under hela skoltiden, och att ingen vårdslöshet med förbrukningsmaterialet ägde rum. Om, såsom ofta vore fallet, läraren lämnade barnen materialet till självkostnadspris och samma bok kunde användas av ett par syskon, vore det möjligt att något nedbringa denna kostnad, men å andra sidan torde det knappast lyckas att få alla barn att iakttaga så stor noggrannhet och sparsamhet, som här förutsattes, varför utgifterna för skolmateriel i många fall uppginge till ännu högre belopp. Likaledes vore kostnaderna något mindre i halvtidsläsande skolor, men däremot större i skolor i städer och industrisamhällen, vadan man torde kunna anse nyssnämnda belopp som ett medeltal. För en familj med stor barnskara skulle således utgifterna för endast skolmateriel uppgå till hundratals kronor.

Av berörda utredning framgår, att ifrågavarande kostnader för ett par år sedan uppgingo till ingalunda obetydliga belopp, och på grund av penningevärdets fall äro naturligtvis dessa priser numera avsevärt stegrade. Enligt uppgifter, som införskaffats genom innevarande års vederbörande utskott, har under de två senaste åren priset på skolmaterialet ökats med ungefär 125 procent, vilket innebär, att för varje skolbarn utgifterna till skolmateriel *per år* i medeltal uppgå till ungefär 8 kronor. För samtliga skolbarn i hela landet torde alltså ifrågavarande utgifter med nuvarande pris uppgå till omkring 5½ miljoner kronor.

Såsom bevis för den betydelse, som inom kommunerna tillmätts här förevarande spörsmål, har framhållits, att åtskilliga kommuner funnit anledning att i vissa fall sedan många år tillbaka hålla skolbarnen med fri skolmateriel. Detta gäller både lands- och stadskommuner (av de senare kunna nämnas som exempel Trollhättan och Malmö).

På grund av vad i förevarande ämne förekommit får riksdagen anhänga, att Eders Kungl. Maj:t tacktes låta verkställa utredning beträffande dels i vilken omfattning behov förefinnes av lättnad i de kostnader, som hittills i regel påvåla familjeförsörjare i och för anskaffande av erforderlig materiel åt deras i folkskolan undervisade barn, dels i vilken utsträckning och på vad sätt det kan befinnas lämpligt och möjligt att av allmänna medel bereda lättnader i dessa kostnader, dels ock huruvida och efter vilka grunder en samverkan härutinnan mellan stat och kommun må kunna åstadkommas.

Stockholm den 2 maj 1919.

Med undersätlig vördnad.

Nr 129.

Godkänd av första kammaren den 29 april 1919.

Godkänd av andra kammaren den 29 april 1919.

*Riksdagens skrivelse till Konungen angående utfärdande
av allmänna bestämmelser rörande villkor för erhål-
lande av tillstånd till lastautomobiltrafik.*

(Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 5.)

(Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 5.)

Till Konungen.

Enskild motionär har inom riksdagen gjort hemställan i syfte, bland annat, att utredning måtte komma till stånd rörande möjligheten för utfärdande av allmänna bestämmelser om villkor för erhållande av tillstånd till lastbiltrafik.

I den ordning, 46 § riksdagsordningen föreskriver, har riksdagens vederbörande utskott inhämtat yttrande över motionen från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.